

Fake News starosty Lomeckého

Skutečně se Juditina věž může naklonit? Skutečně je v havarijním stavu?

Tisková konference Klubu Za starou Prahu, 14. 3. 2018

Praha 1 usiluje o změnu využití a s ní související přestavbu Juditiny věže. Projekt by mohl přinést razantní poškození mimořádně cenné národní kulturní památky, MČ Praha 1 jej ale prezentuje jako záchranu ohrožené stavby. Nejde přitom o jedinou dezinformaci, kterou MČ Praha 1 prostřednictvím starosty Oldřicha Lomeckého o kauze šíří.

Starosta Prahy 1 Oldřich Lomecký vykresluje veřejnosti situaci jako ušlechtilou snahu o záchranu památky. A opakuje, že věž je v havarijním stavu. Přitom posudky, které zadala přímo MČ Praha 1, tvrdí opak – při současném způsobu využití Juditině věži riziko nehrozí. **Informace o tom, že věž by se mohla naklonit, střechou protéká a krov je prožraný dřevomorkou, nemají oporu v posudcích.** Zástupci městské části naopak nemluví o tom, že projekt může v důsledku věž poškodit. Z předložené studie totiž vyplývá, že věž má být upravena na komerční turistický provoz. Takové využití by ale celá řada autentických prvků nepřežila.

Co je tedy s Juditinou věží v nepořádku? Hlavním problémem je (stejně jako v případě aktuálně diskutované kauzy pražských mostů) **dlouhodobé zanedbání údržby ze strany vlastníka, tedy Prahy 1.** Řešení přitom nemusí být nutně razantní. Všechny dosavadní statické průzkumy potvrdily, že stávající využití klubového typu je pro věž nejšetrnější a konstrukce věže jsou pro něj dostačující. Je to naopak právě turistický provoz zamýšlený Prahou 1, který by věž neúměrně zatížil a žádal si zásahy do statiky (například zesílení stropů, které dnes nemají pro takový provoz dostatečnou nosnost). Nejistá by byla i budoucnost cenného vybavení věže – větší nápor návštěvníků například nevydrží renesanční schodiště, jedno z mála, které přežilo požár Malé Strany v roce 1541.

Odborníci Klubu Za starou Prahu jsou přesvědčeni, že **věž vyžaduje pouze šetrné a relativně jednoduché zásahy:** údržbové práce, odborné restaurování kamenných a omítaných částí fasády, citlivá oprava vzácného krovu a restaurování renesančního schodiště. **Věcné a ohleduplné stavební a restaurátorské**

zásahy v Juditině věži Klub jednoznačně podporuje a v případě věcného přístupu MČ Prahy 1 je ochoten na nich maximálně spolupracovat. Klub Za starou Prahu ale v žádném případě nemůže souhlasit se záměry, které by mohly vést k poškození jedné z nejautentičtějších románských památek na území Prahy.

Klub Za starou Prahu a Juditina věž

Juditina věž patří mezi nejcenější románské památky v Praze a je neodmyslitelnou součástí pražského panoramatu. Její vznik souvisí s nejstaršími dějinami města, v pramenech se o ní totiž hovoří už v roce 1249. Od té doby byla několikrát upravována v renesanci, baroku i klasicismu, přičemž každé z období zde zanechalo cenné stopy.

Klub v Juditině věži sídlí od roku 1927, vloni zde tedy oslavil kulaté, 90. výročí.

*V roce 1994 díky vstřícnosti tehdejších zástupců města podepsal nájemní smlouvu na 100 let za symbolické nájemné. Na oplátku se Klub o Juditinu věž léta stará a investuje do ní vlastní prostředky – **Klub se například zasloužil o obnovu tzv. Juditiny síně v přízemí věže po povodních v roce 2002.** Od roku 2007 zde také provozuje knihkupectví a tradičně tu také pořádá přednášky, koncerty a akce pro veřejnost (cca 50 akcí ročně). Návštěvníkům z řad veřejnosti je také pravidelně umožněna prohlídka vzácného románského reliéfu v 1. patře věže. Knihkupectví Juditina věž, působící v přízemí objektu, je vnímáno díky šíři a profilaci svého sortimentu jako jedinečné zařízení svého druhu.*

Co je pravda a co **LEŽ JAK VĚŽ**

10 tezí Oldřicha Lomeckého a jak je to doopravdy

Věž je v havarijním stavu a potřebuje akutně opravu

LEŽ JAK VĚŽ. Statické posudky – včetně toho zadaného Prahou 1! – jasně potvrdily, že za **stávajícího provozu památce žádné nebezpečí nehrozí**. Věž by si opravu zasloužila, ta nicméně může probíhat uvážlivě, postupně a v jednotlivých fázích, jak se na národní kulturní památku patří. Každá velká rekonstrukce ochudí památku o vzácné detaily a nezbytně je nahradí tzv. moderními materiály, které neodpovídají podstatě raně středověké národní kulturní památky.

Do věže zatéká

LEŽ JAK VĚŽ. Krov je suchý a místa, kde zatékání hrozilo, byla včas zajištěna. Lze jednoduše ověřit na místě.

Věž je staticky narušená a mohla by se naklonit

LEŽ JAK VĚŽ. Žádný z provedených statických posudků – ani ten vypracovaný pro Prahu 1! – nic takového nenaznačuje. „**Šikmá věž v Praze**“ **se nekoná**: hrozba je pouhou fabulací, která má zřejmě jen zapůsobit na veřejnost.

Krov věže je prolezlý dřevomorkou

ZAVÁDĚJÍCÍ TVRZENÍ. Dřevokazná houba ve věži je, ale **pouze v neaktivním, „spícím“ stavu, který památku nijak neohrožuje**. U starých budov je to běžné a podobná situace je ve většině historických krovů staré Prahy. Krov tedy stačí pravidelně kontrolovat.

Praha 1 chce věž zachránit

LEŽ JAK VĚŽ. Praha 1 označuje projekt za záchranu kulturní památky v hodině dvanácté. **Ve skutečnosti je to právě záměr Prahy 1, který pro památku tvoří potenciální riziko**. Skutečnou zátěž pro statiku věže i její vybavení by totiž znamenal teprve Prahou 1 navrhovaný turistický provoz.

Klub Za starou Prahu brání obnově věže

LEŽ JAK VĚŽ. Klub opravu věže jednoznačně podporuje – ovšem takovou, která bude respektovat hodnoty národní kulturní památky. Praha 1 nenavrhuje opravu, ale nákladnou přestavbu. **Klub prosazuje citlivou obnovu, restaurátorský**

přístup k nejcennějším částem památky a hlavně pravidelnou údržbu, kterou Praha 1 trvale zanedbává.

Národní památkový ústav a ministerstvo kultury brání obnově

LEŽ JAK VĚŽ. Ministerstvo kultury vrátilo projekt Praze 1 s odbornými požadavky na jeho přepracování. Ale ne proto, že chce bránit obnově, ale proto že **záměr Prahy 1 postrádá jasné zdůvodnění, a přitom by znamenal zásadní poškození památky.** Orgány památkové péče tedy zabránily poškození památky, nikoliv její záchraně.

Praha 1 plánuje citlivou rekonstrukci

LEŽ JAK VĚŽ. Součástí věže jsou choulostivé artefakty nevyčíslitelné hodnoty – jde zejména o unikátní románský reliéf, soubor rytinek a vrypů z roku 1249 na opukových kvádrech stěn v Juditině síni a renesanční schodiště. **Studie předložená Prahou 1 nebere existenci těchto děl na vědomí a vůbec neřeší, jak zajistit jejich další zachování.** Přestavba věže tedy byla připravována bez náležitého povědomí o historických a uměleckých hodnotách památky, ačkoliv byly jednoznačně uvedeny ve stavebně-historickém průzkumu, který měl investor i projektant k dispozici.

Rekonstrukce má otevřít věž veřejnosti

ZAVÁDĚJÍCÍ TVRZENÍ. Věž je veřejnosti přístupná už nyní – Juditinu síň, románský reliéf i další prostory lze navštívit v rámci přednášek, koncertů i speciálních prohlídek, které zde koná Klub Za starou Prahu a to zdarma. **Projekt Prahy 1 místo toho počítá s úpravou na blíže nespecifikovaný, komerčně orientovaný turistický provoz, který ale není možný bez zásahů do statiky památky a dispozic a bez obětování některých prvků vnitřního vybavení** (např. dřevěné renesanční schodiště je pro jakýkoliv veřejný provoz nepoužitelné, neboť odporuje dnešním normám, je mimořádně strmé a úzké). Majitel stavby, Praha 1, si zřejmě tuto skutečnost neuvědomuje, nebo o ní záměrně mlčí; výměna tohoto cenného detailu je ovšem z hlediska ochrany památek nepřípustná.

Tento text je doplněn schematickými nákresy jednotlivých pater věže, jak jsou částečně už dnes využívána. Klub Za starou Prahu by však v budoucnu rád využil věž celou, tedy i opuštěný bývalý byt v prvním patře, v němž by umístil svůj bohatý archiv a studovnu archiválií, fotografií a pragensií ze svých sbírek.